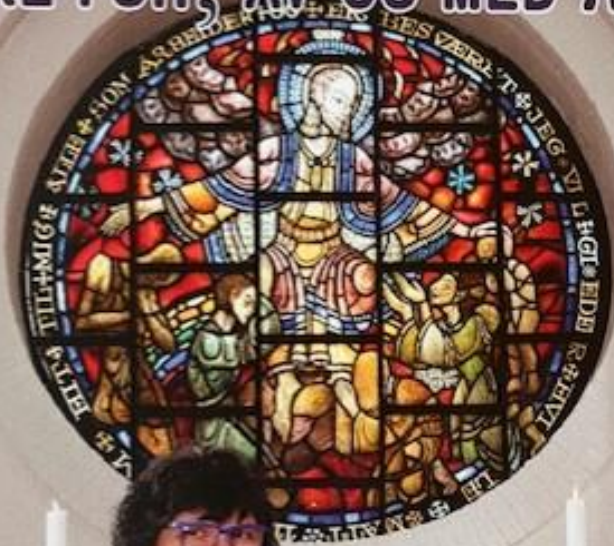

Også jeg hører med

En inkluderende kirke

OGSÅ JEG HØRER MED
KIRKE FOR, AV OG MED ALLE

TOR IVAR TORGAUTEN

Den norske kirkes egen forpliktelse

- «Alle kirkens organer skal sikre at mennesker med utviklingshemming får en reell mulighet til å høre til og delta i sin lokale menighet. De som har problemer med å være i et stort fellesskap, må få tilbud som sikrer deltakelse og tilhørighet på andre måter».
- «Alle mennesker skal ha samme mulighet til å delta i den lokale kirkes fellesskap som likeverdige medlemmer, uavhengig av funksjonsevne og livssituasjon».

Helse- og omsorgstjenestens ansvar og forpliktelse

- Rundskriv I – 6/2009 «Rett til egen tros- og livssynsutøvelse»: «Helse- og omsorgsdepartementet ønsker med dette rundskriv å sikre at de som er avhengig av praktisk og personlig bistand fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten, også får ivare tatt sine muligheter til egen tros- og livssynsutøvelse, i tråd med de grunnlovfestede bestemmelser om religionsfrihet og ytringsfrihet».
- «I dette må det innfortolkes en plikt for helse og omsorgstjenesten til å legge til rette for den enkeltes mulighet til tros- og livssynsutøvelse»

Et felles utgangspunkt

- Grunnlovens § 16 «Alle innbyggjarane i riket har fri religionsutøving».
- De grunnleggende menneskerettighetene sier:
«Enhver har rett til tankefrihet, samvittighetsfrihet og religionsfrihet, denne rett omfatter frihet til å skifte sin religion eller overbevisning, og frihet til enten alene eller sammen med andre og så vel offentlig som privat å gi uttrykk for sin religion eller overbevisning, ved tilbedelse, undervisning, praksis og etterlevelse (EMK artikkel 9.)

Et felles oppdrag

- Det er ingen tvil om at Den norske kirkes oppdrag, slik den selv uttrykker det, er å skape en kirke for, av og med alle. Hvor mennesker med utviklingshemming er en helt naturlig del av fellesskapet i den helt vanlige gudstjenesten og i det helt ordinære menighetsfellesskapet.
- Det er ingen tvil om at helse- og omsorgstjenestens oppdrag er å legge forholdene til rette slik at den enkelte tjenestemottaker får mulighet til å utøve sin tro eller sitt livssyn etter egen selvbestemmelse.

Hvorfor er det ikke slik da?

Virkeligheten både i Den norske kirke og i helse- og omsorgstjenesten viser et stort sprik mellom teori og praksis

En virkelighetsbeskrivelse

- ***«Det kommer an på pleierne om de kommer eller ikke».***
- ***«Noen gjør en svært god jobb, andre gjør en middelmådig jobb og en del gjør en slett og dårlig jobb».***

Læringsmål:

- *«Få tjenesteyterne i helse- og omsorgstjenesten og ansatte i tros- og livssynssamfunn til å snakke sammen, og oppdage at de er helt avhengig av hverandres kunnskap og kjennskap for å «lykkes».*

Den spennende fagutviklingen

- Ansatte i trossamfunnene og ansatte i helse- og omsorgstjenesten trenger hverandres fagkunnskap.
- Ansatte i trossamfunnene kan mye om tro, og ansatte i helse- og omsorgstjenesten kan mye om det å ha en utviklingshemming.

Tre forutsetninger for arbeidet med å ta bort barrierer

- Ikke et tema for de spesielt interesserte.
- Den enkeltes selvbestemmelse er alltid grunnlaget.
- Uten inngående kjennskap til tjenesteyteren, er det så å si umulig ikke å gjøre overgrep.

Utydelig ledelse opprettholder og skaper barrierer

- Lederne må gå foran – å sette tematikken på dagsorden - som et legitimt, allment og nødvendig tema.
- Når lederne ikke setter tematikken på dagsorden, skapes det barrierer og lederne blir selv en barriere.

Praktisk handling

- Ta kontakt med hverandre – vi har et felles oppdrag og en felles forpliktelse.
- Hei – jeg er prest i bygda
Hei – jeg er primærkontakt for Synnøve
– kan vi sette oss ned og prate sammen en dag?

Informasjon som bygger ned barrierer

- Formidle informasjon om rettigheter og muligheter i forhold til tro og livssynspraksis.
- Gjøre det «stuerent» å snakke om tro og livssyn.
- Sette tro og livssyn på dagsorden i kommunens «verktøykasse».
- Selvsagt hører tro og livssyn med i et helt liv.

Samtalen som bygger ned barrierer

- «Hvordan skal jeg få til det jeg vil»?
- Den gode samtalen mellom tjenestemottaker, foresatte/verge og kontakten i den enkeltes tros- og livssynssamfunn.

Hvem jeg er og hva jeg vil

Jeg vil praktisere min tro eller mitt livssyn
- alene og i fellesskap med andre

Stikkord for kartleggingssamtalen

- Hvordan jeg ønsker å utøve min tro og mitt livssyn hjemme?
- Hvordan jeg ønsker å feire høytidene?
- Hvordan jeg ønsker å være en del av lokalmenigheten?
- Samtalen om nattverd-deltakelse.

Planverk som bygger ned barrierer

- Inn i årsplan, månedsplan, ukeplan og dagsplan.
- Tiltak for å sikre god praksis.
- Synlig planverk for alle som gir tjenester.
- Tjenesteyters forpliktelse til å følge planen.

- .Aktiv bruk av avvik
og evaluering.**

Tro og livssynsfellesskap som ressurs

- Et sted for å oppleve tilhørighet
- Et sted for å oppleve likeverd
- Et sted for livskvalitet
- Et sted for å motta og et sted for å bidra
- Et treningssted for fellesskapsbygging og nedbygging av barrierer

Vi vil, vi vil – nå må vi få det til!!!!

- «Rett til å være et helt menneske gir også rett til åndelig liv. Det er samfunnets ansvar å sørge for at retten til åndelig liv blir fulgt opp i alle ledd i forvaltningen» («Vi vil, vi vil, men får vi det til?» fra 2007)

- Tor Ivar Torgauten, pensjonert spesialprest
- Tor.ivar.torgauten@gmail.com
- «Også jeg hører med – Kirke for, av og med alle»
Kolofofon forlag
- ISBN 978-82-300-2542-0